

Gezond en veilig werken

Voorzitter: Vermeer

Gezond en veilig werken

Aan de orde is het **tweeminutendebat Gezond en veilig werken (CD d.d. 11/06)**.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Wij gaan verder met het tweeminutendebat Gezond en veilig werken, naar aanleiding van een commissiedebat op 11 juni. Ik heet de staatssecretaris Participatie en Integratie van harte welkom. De eerste spreker is het lid Kostić van de Partij voor de Dieren. Aan u het woord.

Kamerlid Kostić (PvdD):

Dank u wel, voorzitter. Ik sprak voor het reces medewerkers van Schiphol, die mij vertelden dat ze al jaren collega's om zich heen ziek zien worden of zelfs dood zien gaan aan kanker. Zij maakten zich enorme zorgen. Het enige wat zij al sinds 2019 vragen, is een goed onderzoek naar het effect van vliegtuigemissies op hun gezondheid. Alle seinen staan op groen. De FNV, de Schiphol Group, het KWF: allemaal willen zij dit onderzoek. Deze week vindt er nog een gesprek plaats tussen het RIVM, Schipholmedewerkers en andere betrokkenen. De volgende motie is bedoeld als ondersteuning, om snel daarna door te pakken en het onderzoek vanuit de overheid te faciliteren.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Schipholmedewerkers volgens de Arbeidsinspectie al jaren in kankerverwekkende uitstoot werken en deze medewerkers in grote onzekerheid over hun gezondheid verkeren;

constaterende dat Schipholmedewerkers samen met onder andere KWF, de gemeente Amsterdam en FNV de staatssecretaris van SZW vragen om duidelijkheid door het RIVM toxicologisch onderzoek te laten uitvoeren naar de kans op kanker;

constaterende dat ook de Schiphol Group de oproep van de Schipholmedewerkers steunt;

constaterende dat de staatssecretaris het RIVM heeft gevraagd om te verkennen welke onderzoeken lopen en of deze onderzoeken de vragen die leven beantwoorden, en dat daarvoor op 5 september een bijeenkomst wordt georganiseerd;

constaterende dat het RIVM in principe onderzoek kan (laten) uitvoeren naar de kans op kanker door blootstelling aan vliegtuigemissies;

overwegende dat medewerkers van Schiphol al jaren vragen om zo'n onderzoek en het onwenselijk is om ze nog veel langer in onzekerheid te laten;

verzoekt de regering om:

- als uit de bijeenkomst van 5 september blijkt dat de lopende onderzoeken onvoldoende zijn om antwoord te geven op de vragen die leven bij werknemers, FNV en maatschappelijke organisaties, het RIVM zo spoedig mogelijk opdracht te geven om een voorstel uit te werken voor een toxicologisch onderzoek naar de kans op kanker bij Schipholmedewerkers door blootstelling aan vliegtuigemissies, waarbij onder andere dosis-responsrelaties tussen kerosine-uitstoot en kanker worden meegenomen;
- de Kamer over de invulling en voortgang actief op de hoogte te houden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Kostić, Patijn, Saris, Van Kent en Ceder.

Zij krijgt nr. 534 (25883).

Kamerlid Kostić (PvdD):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan is het woord aan de volgende spreker, de heer Kisteman van de VVD.

De heer Kisteman (VVD):

Voorzitter. Meer veiligheid krijg je niet door meer regels. Veiligheid op de werkvloer krijg je door regels werkbaar te maken, zodat ze uitvoerbaar zijn in de praktijk. De VVD vindt veiligheid voor werknemers op de werkvloer heel belangrijk, maar de regels die hiervoor moeten zorgen, zijn enorm doorgeslagen.

In het commissiedebat gaf de staatssecretaris aan met een evaluatie van de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie te komen. Mijn vraag aan de staatssecretaris is of hij kan toezeggen dat het ATR bij deze evaluatie wordt betrokken.

Daarnaast heb ik nog twee moties over de RI&E, mede-ingediend door mijn collega Flach.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de eisen aan een RI&E-rapport met het certificatieschema uit 2022 enorm zijn aangescherpt;

overwegende dat voor het toetsen van de betrouwbaarheid (1.4, tabel 1) van de RI&E eisen gelden die voor het kleine mkb niet of nauwelijks uitvoerbaar zijn, waaronder op het niveau van alle componenten in een product;

overwegende dat deze eisen in de praktijk zodanig worden geïnterpreteerd dat in alle gevallen, dus ook door kleine bedrijven, voor alle componenten waarmee gewerkt wordt dergelijke beoordelingen moeten worden uitgevoerd;

overwegende dat een dergelijke eis voor grote organisaties al nauwelijks haalbaar is en voor kleine organisaties compleet onuitvoerbaar en onbetaalbaar;

constaterende dat het draagvlak om op basis van deze eisen werk te maken van gezond werken met gevaarlijke stoffen, zeker in het mkb, geheel ontbreekt;

verzoekt de regering ervoor te zorgen dat gehandhaafd wordt op naleving van de gevarensymbolen op het etiket van het product waarmee gewerkt wordt, ervan uitgaande dat deze voldoende waarschuwing geven om gezond en veilig werken te garanderen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Kisteman en Flach.

Zij krijgt nr. 535 (25883).

De heer **Kisteman** (VVD):
Voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Kamer met de aangenomen motie-Kisteman c.s. en de aangenomen motie-Flach c.s. de regering heeft opgedragen te komen tot vereenvoudiging van de RI&E;

constaterende dat een werkgroep vanuit het ministerie van SZW momenteel verkent welke mogelijkheden er zijn om de RI&E aan te passen;

verzoekt de regering voor het einde van het jaar de Kamer een overzicht toe te sturen met concrete mogelijkheden voor vereenvoudiging van de RI&E, waaronder de in genoemde moties gesuggereerde mogelijkheden, en daarbij ook te kijken naar lastenluwe alternatieven in andere EU-lidstaten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Kisteman en Flach.

Zij krijgt nr. 536 (25883).

Dank u wel. De heer Flach is nu niet aanwezig, maar staat wel op de sprekerslijst. We gaan dus naar de volgende spreker, mevrouw Saris van Nieuw Sociaal Contract.

Mevrouw **Saris** (NSC):

Voorzitter. De Arbeidsinspectie constateert dat platformmedewerkers op Schiphol jarenlang in kankerverwekkende uitstoot moeten werken. Dit veroorzaakt veel onrust onder medewerkers, omdat zij onzeker zijn over hun gezondheid. Maar echt effectieve maatregelen van Schiphol om de omstandigheden waaronder platformmedewerkers moeten werken te verbeteren, blijven nog steeds uit. Daarom is het van groot belang dat er een onderzoek komt naar de kans op kanker bij Schipholmedewerkers, en door blootstelling aan de uitstoot van vliegtuiggassen. Nieuw Sociaal Contract is medeondertekenaar van de zojuist ingediende motie om hierover op korte termijn het RIVM te vragen onderzoek te doen.

Voorzitter. Dan graag aandacht voor de arbeidsongevallen, die veel te vaak voorkomen bij mensen met een flexibel of tijdelijk contract en bij arbeidsmigranten. Hierover dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat arbeidsongevallen disproportioneel vaak voorkomen bij werkenden met een lage contractwaarde;

constaterende dat meldingsplichtige arbeidsongevallen in meerderheid niet worden gemeld;

verzoekt de regering:

- toezicht en sancties op onveilige arbeidsomstandigheden voor arbeidsmigranten te intensiveren;
- met sociale partners een nationaal programma te starten ter bevordering van een veiligheidscultuur op de werkvloer,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Saris.

Zij krijgt nr. 537 (25883).

Dank u wel. Dan is het woord aan de laatste spreker van de zijde van de Kamer. Dat is mevrouw Patijn van GroenLinks-PvdA.

Mevrouw **Patijn** (GroenLinks-PvdA):

Dank, voorzitter. Wat is dat toch: dat het steeds meer lijkt alsof de markt belangrijker is dan de mensen? Met alle 150 mensen hier in deze Kamer vinden we dat deze mensen bescherming verdienen tegen slechte en ongezonde werkomstandigheden. Hoe kan het dat de Schipholmedewerkers niet kunnen rekenen op de staatssecretaris voor onderzoek

naar de uitstoot van toxische stoffen waaraan zij dagelijks worden blootgesteld?

Voorzitter. Ik vraag de staatssecretaris nog een keer: doe een onderzoek. Neem onze motie, die lid Kostić net heeft ingediend, over en laat zien er te zijn voor de mensen op de platforms.

Voorzitter. De Volkskrant publiceerde deze week over de aanpak van het ziekteverzuim in het detentiecentrum van Rotterdam. Wat is daar fout gegaan, waardoor ziekmeldingen van mensen worden geweigerd? Laten we de mensen weer een beetje centraal zetten. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er ernstige signalen zijn van onrechtmatige omgang met zieke werknemers bij het Detentiecentrum Rotterdam, waaronder het weigeren van ziekmeldingen en het bemoeilijken van de toegang tot de bedrijfsarts;

overwegende dat werknemers recht hebben op zorgvuldige begeleiding bij ziekte, toegang tot een second opinion en een geschillenregeling, en dat van een overheidsinstelling voorbeeldgedrag op het gebied van goed werkgeverschap verwacht mag worden;

verzoekt de regering om te zorgen voor goed werkgeverschap bij overheidsinstellingen, betere naleving van wet- en regelgeving en het vergroten van de bekendheid rond rechten van werkenden;

verzoekt de regering met werknemers- en werkgeversvertegenwoordigers, arbodiensten en de Arbeidsinspectie verder te onderzoeken hoe dit gedrag voorkomen kan worden en daarbij ook te kijken naar welke rol het Certificatieschema Arbodiensten kan spelen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Patijn.

Zij krijgt nr. 538 (25883).

Mevrouw **Patijn** (GroenLinks-PvdA):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan schors ik de vergadering tot 19.15 uur voor de reactie van de staatssecretaris.

De vergadering wordt van 19.09 uur tot 19.15 uur geschorst.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Ik geef het woord aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris Nobel:

Dank u wel. Ik zal beginnen met de motie op stuk nr. 534 van het lid Kostić, over Schiphol en het verzoek aan de regering om een onderzoek te laten doen door het RIVM. We hebben daar in het debat ook uitvoerig met elkaar over gesproken. Ik heb u op 4 juni laten weten meteen een verkenning door het RIVM in gang te laten zetten. Gisteren heb ik zelf met de FNV en Schiphol gesproken. Zij staan achter de manier waarop we dat op dit moment doen. Morgen is er een verkennende bijeenkomst, waar het lid Kostić zelf ook al aan refereerde. Het RIVM kan in principe een onderzoeksvoorstel gaan opstellen. De verwachting is dat dat met ongeveer een maand gereed zal zijn. We moeten dan uiteraard zelf ook nog naar dat voorstel kijken. Ik wil de uitkomsten daarvan met uw Kamer delen. De appreciatie van het kabinet bij die motie zal zijn dat ik de motie op stuk nr. 534 oordeel Kamer kan geven als ik 'm zo mag lezen dat alle partijen het onderzoek haalbaar achten en ik het RIVM de onderzoeksopdracht kan geven op het moment dat dat het geval is.

De voorzitter:

Is dat akkoord? Een knikje is voldoende. Het lid Kostić knikt. Gaat u verder. O, het lid Kostić bedenkt zich wellicht. We gaan het horen.

Kamerlid Kostić (PvdD):

Het is altijd lastig als je met meerdere indieners bent. Zoals de staatssecretaris ook heeft gezien, wordt dit heel breed gesteund. Ik heb in de motie staan om inderdaad na dat overleg het RIVM zo spoedig mogelijk opdracht te geven om een voorstel uit te werken. Dat staat er. Dus: nadat er overleg is gepleegd met alle belanghebbenden. Daarbij gaat het natuurlijk vooral om die medewerkers. Volgens mij vinden we het van links tot rechts belangrijk dat zij eindelijk duidelijkheid krijgen.

De voorzitter:

Ja, maar de vraag is of u wel of niet akkoord gaat met de interpretatie van de staatssecretaris.

Kamerlid Kostić (PvdD):

...

De voorzitter:

Nou, u bent de indiener, dus u zult ...

Kamerlid Kostić (PvdD):

...

De voorzitter:

Ja, dat klopt, maar we willen even door.

Kamerlid Kostić (PvdD):

Dit is niet heel efficiënt, voorzitter. Volgens mij kunt u dat ook vragen. Maar wat bedoelt u met "haalbaar"?

De voorzitter:

Wat bedoelt de staatssecretaris met "haalbaar"?

Staatssecretaris Nobel:

Ik bedoel dat op het moment dat wij dat voorstel terugkrijgen, wij er als kabinet ook nog naar moeten kunnen kijken. We moeten dan kijken of het financieel en in de tijd haalbaar is. Ik zal er dus zelf ook naar moeten kijken. Wij maken ook onderdeel uit van de partijen. Als u zegt dat u dat niet wil afwachten, dan moet ik de motie op stuk nr. 534 "ontijdig" als oordeel geven.

De voorzitter:

Zegt u het maar.

Kamerlid Kostić (PvdD):

Ja, dan komen we terug bij het debat in de commissie. Dat is precies waar de commissie toen op stond en over zei: nee, dat kan echt niet.

De voorzitter:

Oké. Dan is de appreciatie "ontijdig" en kunnen we verder met de volgende motie.

Staatssecretaris Nobel:

Voorzitter. De motie op stuk nr. 535, van de heer Kisteman van de VVD, ging over gevaarlijke stoffen. Ik kan die motie oordeel Kamer geven, mits de naleving van de gevarensymbolen op het etiket, waar de Kisteman aan refereert, uiteindelijk niet ten koste gaat van gezond en veilig werken en er uiteraard ook wordt voldaan aan wet- en regelgeving. Ik verwacht dat dat in de praktijk nauwelijks zal voorkomen.

Dan de motie op stuk nr. 536 van de heren Kisteman en Flach. Die gaat ook over de RI&E. Ook die motie kan ik oordeel Kamer geven. Ik zie de motie als ondersteuning van het beleid. Ik neem dat graag mee in de werkgroep die deze maand van start gaat, waarin onder andere ook de sociale partners zitten, met als opdracht om te komen tot oplossingsrichtingen die de RI&E-verplichting voor het mkb in de praktijk werkbaar maken. Hierover zou ik uw Kamer in het najaar willen informeren. Ook het tweede deel van de motie kan ik oordeel Kamer geven als ik die als volgt kan lezen. De inventarisatie van de implementatie van de Europese kaderrichtlijn over onder andere de RI&E heeft al in 2019 plaatsgevonden en daarover heb ik uw Kamer al geïnformeerd in de voortgangsbrief. Dat heeft in die zin geen nieuwe inzichten opgeleverd die bruikbaar zijn voor de Nederlandse situatie, maar het is wel mogelijk om daar toch nogmaals naar te laten kijken. Ook daarover wil ik de Kamer dan in het najaar informeren.

Dan een vraag van de heer Kisteman. We hebben in het commissiedebat inderdaad gesproken over het ATR. De heer Kisteman vraagt of ik het ATR ook bij de evaluatie wil betrekken. Dat kan ik bij dezen toezeggen.

Dan ben ik aangekomen bij de motie op stuk nr. 537 van mevrouw Saris van NSC over arbeidsongevallen. Deze motie wil ik ontraden, omdat de Arbeidsinspectie een onafhankelijke rol heeft. Zij gaat uiteraard over haar eigen programma.

Voorzitter. Tot slot de motie van GroenLinks-PvdA op stuk nr. 538. Die gaat over een incident in de p.i. en ook over goede arbeidsomstandigheden. Met betrekking tot de specifieke casus waar het artikel over gaat, begrijp ik uw zorgen. Tegelijkertijd zijn daar ook Kamervragen over ingediend bij mijn collega van JenV, dus dat wordt op dit moment onderzocht. Vanzelfsprekend zou ik hier willen zeggen dat het kabinet zich inzet voor goed werkgeverschap. BZK is daarbij systeemverantwoordelijk voor alle overheidsinstellingen. Als ik de motie zo mag interpreteren dat het kabinet zich ook blijft inzetten voor goed werkgeverschap vanuit de overheid, kan ik deze motie oordeel Kamer geven.

De voorzitter:

Mevrouw Patijn wil daar nog iets over zeggen.

Mevrouw Patijn (GroenLinks-PvdA):

Dan zou ik het wel fijn vinden als we in ieder geval geïnformeerd worden, misschien als volgcommissie, over de uitkomsten van dit specifieke onderzoek.

De voorzitter:

Kan de staatssecretaris dat toezeggen?

Staatssecretaris Nobel:

Ja, voorzitter. Er liggen schriftelijke vragen en ik zal zorgen dat dit punt daarin wordt meegenomen.

De voorzitter:

Prima. Dank u wel. Mevrouw Saris heeft nog een nazending.

Mevrouw Saris (NSC):

Ja, want het kwartje viel bij mij eigenlijk nog niet tijdens de appreciatie van mijn motie. De staatssecretaris sprak over de Arbeidsinspectie en de onafhankelijke rol van de Arbeidsinspectie. Maar in mijn beleving heb ik een heel ander verzoek aan de regering. Ik zou dus graag een toelichting krijgen op de stellingname van de staatssecretaris.

De voorzitter:

Zou u het verzoek dan nog even willen herhalen, zodat de mensen thuis ook weten waar het over gaat?

Mevrouw Saris (NSC):

De Arbeidsinspectie constateert onder andere dat er veel problemen zijn, arbeidsongevallen die vaak voorkomen bij mensen met een lage contractwaarde. Ik heb de regering verzocht om het toezicht en de sancties op onveilige arbeidsomstandigheden voor arbeidsmigranten te intensiveren, en met sociale partners een nationaal programma te starten ter bevordering van de veiligheidscultuur op de werkvloer. Ik zie niet zozeer de relatie met de onafhankelijke

rol van de Arbeidsinspectie. Ik wil vooral benadrukken dat we het moeten hebben over een veilige veiligheidscultuur.

De voorzitter:

Kan de staatssecretaris dat nog iets toelichten? Volgens mij heeft hij het eigenlijk wel gezegd.

Staatssecretaris Nobel:

De Arbeidsinspectie heeft in die zin een onafhankelijke rol. Daar waar zij denken dat intensivering nodig is, gaan zij daar zelf over, ook op het gebied van sancties. Ik kan het dus gewoon niet aan de Arbeidsinspectie vragen, want zij hebben op dat punt een eigen bevoegdheid. Ik moet de motie dus ontraden.

De voorzitter:

Bedankt voor de extra toelichting.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Hiermee is dit tweeminutendebat ten einde. Ik dank de leden en de staatssecretaris.